

Wytyczne w zakresie Opracowania Strategii Dzielnicy Ulepszenia Energetycznego oraz Planu Działań Dzielnicy Ulepszenia Energetycznego

1. Wstęp

Niniejsze wytyczne mają pomóc w:

- **opracowaniu Strategii dla ich Dzielnic Ulepszenia Energetycznego (Energy Improvement Districts - EID) oraz**
- **przygotowaniu Planu Działań.**

Niniejszy dokument nawiązuje do innych Planów Ulepszenia Energetycznego i Klimatu Dzielnic oraz powinien służyć celom strategicznego innowacyjnego myślenia jako punktu odniesienia, ale nie powinien ograniczać końcowego rezultatu.

2. Wytyczne w zakresie opracowania Strategii EID

2.1. Cel Strategii EID

Celem Strategii EID jest ukierunkowanie **rozwijania procesu kooperacyjnego planowania energetycznego w EID** poprzez ustanowienie ogólnego porozumienia pomiędzy głównymi lokalnymi interesariuszami w kwestii celów oraz działań na rzecz wzmocnienia efektywności energetycznej obszaru. Strategia powinna zobrazować **jednoznaczną ścieżkę przejścia z obecnego stanu (obecnych warunków na terenie planowanej EID) do stanu zgodnego ze wspólną wizją (właściwe EID)** przyszłego rozwoju. Strategia powinna uwzględniać wspólne cele, które powinny być osiągnięte w EID w **ściśle określonym przedziale czasu**. W strategii należy uwzględnić odpowiedzi na pytania do czego¹ zmierza proces tworzenia EID oraz **w jaki sposób osiągnięte będą wspólne cele we współpracy z lokalnymi interesariuszami**.

2.2. Wymagania w zakresie formatu oraz terminu dostarczenia

Strategia EID powinna zostać opracowana jako dokument na piśmie opiewającym na maksymalnie **15 stron**. Strategia powinna zostać napisana w języku angielskim oraz powinna zawierać logotyp projektu, flagę UE oraz informację o dofinansowaniu projektu ze środków EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego). Wykonawca zobowiązany jest o przedłożenie **projektu Strategii EID** (jako dokumentu w formacie Word) do Gminy Lublin do **15 lipca 2019 roku**.

2.3 Proces opracowania Strategii

Strategia EID powinna zostać **opracowana we współpracy z lokalnymi interesariuszami** podczas pierwszych dwóch warsztatów. W trakcie Warsztatu 1, kluczowi interesariusze powinni odgrywać aktywną rolę w opracowywaniu celu oraz tworzeniu wizji EID, a w trakcie Warsztatu 2 powinni zostać zaangażowani w prace

¹ Proszę również odnieść się do dokumentu "Wytyczne w zakresie organizacji, dokumentacji oraz ewaluacji Warsztatów Lokalnych w Dzielnicach Ulepszenia Energetycznego (EID)"

nad Strategią EID. Zaangażowanie interesariuszy od samego początku procesu zapewni ich wsparcie na rzecz EID w perspektywie długoterminowej.

Strategia powinna przedstawiać unikalne cechy EID oraz powinna być oparta na szczegółowej analizie oraz dogłębnym zrozumieniu lokalnych uwarunkowań EID. Co do zasady, Strategia powinna zostać podzielona na poniżej określone części:

A. Diagnoza (ok. 1 strony)

Ta część powinna przedstawiać kontekst projektu AREA 21 oraz jego główne cele. Powinna zobrazować, jak projekt – a w szczególności lokalne działania – mają na celu podjęcie wyzwań klimatycznych oraz promocję miejskich dzielnic niskoemisyjnych poprzez:

- włączanie właścicieli nieruchomości oraz użytkowników jako użytkowników końcowych w procesy planowania energetycznego;
- myślenie o efektywności energetycznej na poziomie dzielnicy (nie skupianie się na pojedynczych budynkach);
- rozwijanie nowych formatów współpracy sektora prywatnego i publicznego;
- promowanie nowych technologii do monitoringu energetycznego;
- itd.

B. Kontekst Lokalny² (maks. 10 stron)

Ta część powinna przedstawiać najważniejsze cechy charakterystyczne EID. Powinna zawierać:

- opis obszaru – lokalizację, plan zagospodarowania miejscowego, charakter istniejącej infrastruktury, itd.;
- odniesienie do istniejącej oraz planowanej polityki klimatycznej, energetycznej, środowiskowej oraz zagospodarowania przestrzennego, które mają znaczenie dla rozwoju obszaru;
- analizę potencjału efektywności energetycznej obszaru;
- identyfikację kluczowych wyzwań w zakresie efektywności energetycznej na danym obszarze.

C. Wizja

Ta część powinna zawierać wizję EID, a mianowicie stan przyszły, pożądaný przez partnera i jego interesariuszy. Skuteczne przesłanie o wizji powinno być:

- **ukierunkowane na rezultaty:** wizja zostaje zdefiniowana poprzez określenie rezultatów końcowych;
- **na zasadzie włączenia:** jest akceptowalne przez większość społeczności (tj. interesariuszy EID oraz partnera projektu);
- **przyciągająca uwagę oraz inspirująca:** tworzy obraz pożądaney przyszłości;
- **(średnio- do) długoterminowa:** jest oparta na (średnioterminowych do) długoterminowych celach oraz obejmuje jasno określony czas w przyszłości;

² Ta część powinna być przede wszystkim oparta na dokumentach zawierających analizę EID przeprowadzoną wcześniej przez Gminę Lublin. Aczkolwiek, Gmina Lublin dopuszcza konieczność weryfikacji i uzupełnienia danych przez Wykonawcę w toku przygotowywania Strategii.

- **jasna:** zrozumiała;
- **unikalna:** wyróżnia obszar EID od innych dzielnic;
- **wyzwaniem:** obejmuje odważne cele oraz stanowi motywację do działania;
- **realistyczna i wiarygodna:** dająca się zrealizować;
- **ukierunkowana na rezultaty:** jest na tyle konkretna, że wytycza kierunek w procesie podejmowania decyzji.

PRZYKŁAD – Długoterminowy Strategiczny Plan Efektywności Energetycznej Kalifornii 2008 zawiera przesłania o wizji dla każdego sektora energetycznego. Dla sektora mieszkaniowego, wizja to:

Wykorzystanie energii na cele mieszkaniowe zostanie przekierowane na ultra-wysoką efektywność energetyczną wynikającą z nowych budynków zeroenergetycznych do 2020 roku. Cały potencjał w zakresie efektywności kosztowej dla efektywności energetycznej, reagowanie na popyt oraz produkcja czystej energii będą rutynowo wykorzystywane we wszystkich domostwach na zasadzie integracji oraz dostosowania do indywidualnych potrzeb. (Komisja Użyteczności Publicznej Kalifornii, 2007, str.9)

D. Cele prowadzące do zrealizowania Wizji

Cele definiują rezultaty długoterminowe, które powinny zostać zrealizowane w EID. Cele powinny zostać zdefiniowane zgodnie z zasadą **SMART**, a zatem powinny być: **S – konkretne, M – mierzalne, A – akceptowalne, R – realistyczna, T – określone w czasie**. Ponadto, liczba celów powinna dawać się zarządzać w taki sposób, że priorytet nie jest zatracony. Mniejsza liczba celów wywołuje większy wpływ i są szybciej osiągalne. Cele, które nie mają przypisanych wskaźników osiągania celów, mogą być równie ważne. Nacisk na wskaźniki rezultatu ustalane na podstawie skwantyfikowanych danych nie powinien być priorytetem w stosunku do wskaźników nieskwantyfikowanych. Ostatecznie cele powinny być weryfikowane w określonych okresach na podstawie terminowo przekazanych dokładnych informacji.

PRZYKŁAD – Strategia Energetyczna Rady Dzielnic East Hampshire (EHDC) 2014–2019 została ukształtowana w obrębie trzech kluczowych tematów przekładających się na 5 celów:

Temat 1 - Produkcja i dystrybucja energii

- *Cel 1: Zwiększenie ilości energii generowanej z odnawialnych źródeł energii*

Temat 2- Zarządzanie popytem na energię

- *Cel 2: Rozwijanie komercyjnych zasad dystrybucji energii oraz usług w ramach zarządzania popytem na energię*
- *Cel 3: Ograniczenie zużycia energii w całym East Hampshire*
- *Cel 4: Ograniczenie zapotrzebowania na energię ciepłą w całym East Hampshire*

Temat 3 – Rozwój gospodarczy

- *Cel 5: Stymulowanie przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych miejsc pracy w wyniku rozwijania gospodarki zielonej. (Rada Dzielnic East Hampshire, 2014, str. 8)*

Zaleca się Partnerom Projektu AREA 21 zidentyfikowanie głównych tematów mających znaczenie dla wzmocnienia EID (np. produkcja i dystrybucja energii; zużycie energii; itd.) oraz uwzględnienie tych tematów w celach ustanowionych dla EID.

AREA 21

Interreg
Baltic Sea Region

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

Wizja EID
Główne tematy uwzględnione w EID
Cele zorganizowane według zidentyfikowanych głównych tematów
Cele operacyjne dla każdego z celów strategicznych
Działania realizacji celów operacyjnych

E. Analiza SWOT (ok. 1-2 stron)

Analiza mocnych i słabych stron, możliwości oraz zagrożeń powinna zostać przeprowadzona dla każdej EID. Analiza ta powinna identyfikować potencjał oraz **bariery w realizacji wizji EID, oraz** powinna służyć partnerom do identyfikacji celów operacyjnych dla każdego ze zdefiniowanych celów strategicznych EID.

F. Definicja Celów Operacyjnych EID

Cele operacyjne powinny być ustalone w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań oraz powinny odpowiadać na główne wyzwania zidentyfikowane w przeprowadzonej analizie SWOT dla obszaru EID. Cele operacyjne są w ramach bloku fundamentalnych założeń dla strategii EID

3. Wytyczne w zakresie opracowania Planu działań EID (GoA 3.2)

3.1 Cel Planu Działań

Plan działań jest szczegółowym planem opisującym działania potrzebne do osiągnięcia jednego celu lub celów. Plan działań może zostać zdefiniowany jako “kolejność kroków, które należy podjąć lub działań, które należy zrealizować w celu skutecznego wdrożenia strategii”³.

Plan działań ma trzy główne elementy:

- **Konkretne zadania:** co zostanie zrobione oraz przez kogo.
- **Horyzont czasowy:** kiedy to zostanie zrobione.
- **Zasoby:** jakie konkretne fundusze są dostępne na realizację konkretnych działań.

3.2. Wymagania w zakresie formatu oraz terminu dostarczenia

Plan działań powinien zostać opracowany w formie tabeli w języku angielskim, opatrzonej logotypem projektu, flagą UE oraz odniesieniem do EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego). Wykonawca zobowiązany jest o przedłożenie **projektu Planu Działania EID** (w formacie dokumentu Word) do Gminy Lublin **do 15 listopada 2019 roku**.

3.3. Proces opracowywania Planu Działań

A. Identyfikacja Działań

Cele EID winny być podzielone na konkretne działania niezbędne do osiągnięcia każdego z celów. Działania powinny obrazować obecną sytuację w porównaniu z pożądanym stanem przyszłym. Innymi słowy powinny pokazywać mapę drogową oraz konkretne działania mające doprowadzić do osiągnięcia celów strategicznych oraz celów operacyjnych. Zaleca się zaangażowanie szerokiego spektrum wiedzy do przeprowadzenia analizy mapy drogowej, aby zminimalizować ryzyka przeoczenia ważnych aspektów ścieżki prowadzącej do celu.

B. Specyfikacja Działań

Poniżej określone aspekty powinny być wzięte pod uwagę w kontekście specyfikacji każdego z działań:

- Należy opisać **charakter** oraz rodzaj każdego działania i sporządzić specyfikację **celu strategicznego oraz celu operacyjnego**, które zostaną osiągnięte w wyniku realizacji takiego działania;
- Należy zdefiniować źródło finansowania lub opcje finansowania wdrażania każdego działania;
- Należy określić, czy efekt **komplementarności** / synergii / powiązań/ zachodzi pomiędzy poszczególnymi działaniami;
- Należy jednoznacznie przypisać **odpowiedzialność** za każde z działań;
- Należy ustalić jednoznaczny **termin realizacji** każdego z działań;
- Należy sprecyzować, czy będą jakiegokolwiek **konsekwencje** niezrealizowania działań.

Podczas przygotowywania Planu Działań, należy dopilnować, by poszczególne działania zostały opisane w jasny i zrozumiały sposób. Poziom szczegółowości opisu działań zależy od lokalnego kontekstu oraz preferencji każdego partnera.

³ <http://www.businessdictionary.com/definition/action-plan.html>

C. Priorytetyzacja działań

W następnej kolejności należy dokonać ustaleń w zakresie priorytetyzacji działań. Mogą one zostać sklasyfikowane w odniesieniu do zakresu rzeczowego jaki one obejmują:

- Wpływ działań na osiągnięcie zamierzonych celów (działań, które są postrzegane przez lokalnych interesariuszy jako działania o znacznym wpływie oraz działania, które są postrzegane jako te o mniejszym wpływie) (kolejność działań powinna być podyktowana odpowiednimi celami strategicznymi oraz celami operacyjnymi);
- Ustalenie kolejności działań w określonych ramach czasowych (tj., jak różne działania układają się w określoną sekwencję, np., w pierwszej kolejności realizowane są krótkoterminowe działania a następnie długoterminowe); itd.

Działania mogą być ponumerowane lub uporządkowane w macierzy ustalającej ich ważność. Zaleca się, by priorytetyzacja nastąpiła podczas trzeciego lokalnego warsztatu, w trakcie którego plan działania będzie opracowywany. Kryteria wykorzystywane do priorytetyzacji działań powinny zostać udokumentowane przez każdego Partnera Projektu w ramach dokumentacji warsztatów przez niego organizowanych.

D. Monitoring Wdrażania Działań

Różne działania muszą być monitorowane podczas ich realizacji. Na przykład, może temu służyć comiesięczna lub cotygodniowa aktualizacja statusu przez osobę odpowiedzialną za realizację działania, podlegającą kierownikowi projektu.

3.4. Przykładowa Tabela Poglądowa Planu Działań

Nr	Czynność / Działanie	Cel Strategiczny / Cel operacyjny	Osoba Odpowiedzialna	Ramy Czasowe	Status	Finansowanie	Komunikacja
1.	Przykład		DN	2019-05 do 2019-11	w toku	20% Miasto Lublin, 80 % LPEC	Comiesięczna aktualizacja statusu
2.							
3.							
4.							
5.							
...							